Cofnodion cyfarfod o Gyfarwyddwyr Hybu Cig Cymru (HCC) a gynhaliwyd yn Nhŷ Rheidol, Parc Merlin, Aberystwyth, ddydd Iau 3 Mai 2018

Yn Bresennol: Kevin Roberts (Cadeirydd)
Gareth Wynn Davies, Huw Davies, John Davies, Illtud Dunsford, Helen Howells, Barrie Jones, Rachael Madeley Davies, Catherine Smith, Claire Williams ac Ogwen Williams

Trwy Wahoddiad: Gary Haggaty (Llywodraeth Cymru)
Keith Smyton (Llywodraeth Cymru) (Eitem 4)
Gareth Wilson (Llywodraeth Cymru)
Stewart Whitehead, Rheolwr Prosiectau a Gwerthiant, Oritain (Eitem 5b)
Alison Wright (Calland Wright Consulting Cyf.) (Eitem 11)

Y Weithrediaeth: Gwyn Howells (Prif Weithredwr)
Yno hefyd: Julie Davies-Jones (Ysgrifenyddiaeth)
Kirsten Hughes, Swyddog Gweithredol Cig Coch (Eitemau 5a a 5b)

Tîm Rheoli: Bryan Regan (Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol)
John Richards (Rheolwr Datblygu a Chysylltiadau'r Diwydiant)
Owen Roberts (Rheolwr Cyfathrebu)

1. **<u>Croeso a Sylwadau'r Cadeirydd</u>**

Croesawyd pawb i'r cyfarfod gan y Cadeirydd.

Rhoddodd y Cadeirydd ddiweddariad am ddigwyddiadau a chyfarfodydd allweddol y bu'n eu mynychu oddi ar y cyfarfod blaenorol o'r Bwrdd:-

- 9 – 19 Mawrth 2018 – Bu'r Cadeirydd ar daith Rhaglen Integreiddio Cadwyn Gyflenwi'r Sector Cig Coch i Seland Newydd (taith ymchwil Defra).

- 3 Ebrill 2018 – Cafwyd cyflwyniad ar weithgaredd HCC a Brexit gan y Cadeirydd i grŵp o Undeb Amaethwyr Cymru Sir Benfro.

- 26 Ebrill 2018 – Bu'r Cadeirydd yn mynychu cyfarfod o Grŵp Ymgynghori Ewropeaidd Prif Weinidog Cymru. Cafodd y cyfarfod gyflwyniad dylanwadol gan Elmar Brok ASE am ei farn ynghylch Cytundeb Ymadael Brexit.

- 30 Ebrill 2018 – Bu'r Cadeirydd mewn cyfarfod o Ford Gron Brexit Ysgrifennydd y Cabinet.

- 2 Mai 2018 – Yn bresennol yn swyddfa HCC.

2. **Ymddiheuriadau am absenoldeb**

Ni chafwyd unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

3. **Datganiadau o Fuddiannau**

Nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiannau.

4. **I gael cyflwyniad ar "Cymru – y Genedl Fwyd"**

Rhoddwyd cyflwyniad gan Keith Smyton (Pennaeth yr Adran Fwyd) ar sawl agwedd ar swyddogaeth Is-adran Fwyd Llywodraeth Cymru. Rhoddwyd diweddariad am y Cynllun Gweithredu ar gyfer y Diwydiant Bwyd a Diod 2014 – 2020 ac effaith bosibl Brexit ar y fasnach fwyd a diod yn y DG, megis tarfu ar y cadwyni cyflenwi, rhwystrau tariff a rhwystrau nad ydynt yn dariff, a chwotâu tariff.

Cafwyd trafodaeth hefyd ynghylch yr heriau sy'n wynebu'r diwydiant yng Nghymru ar hyn o bryd, er enghraifft:-

- Safonau Cyffredinol a fframweithiau'r DG
- Agweddau ar Fasnach ac Ymddygiad
- Cystadleugarwch / Cynhyrchiant
- Cadwyn gyflenwi gyflawn
- Cynhyrchu yn lle mewnforio / dirlawnder rhanbarthol
- Y Llwybr i'r Farchnad (Y DG a rhyngwladol)
- Pwysigrwydd Rhwydweithio (EIT)

Nodwyd bod HCC yn gweithio'n glos a'r Is-adran Fwyd, yn enwedig o ran rhannu gwybodaeth a phresenoldeb mewn arddangosfeydd bwyd gartref a thramor – megis Food and Hotel Asia, Singapôr, 24 – 27 Ebrill 2018; SIAL, Montreal, Canada 2 – 4 Mai 2018. Ymhlith y digwyddiadau nesaf roedd ymweliad Datblygu Masnach i Doha, Catar, 29 Medi – 3 Hydref 2018.

Roedd HCC wedi cytuno i fod yn un o'r noddwyr yn nigwyddiad Llywodraeth Cymru, "Blas ar Gymru", sef cynhadledd bwysig i'r fasnach fwyd a diod a gynhelid yn y Celtic Manor yn ystod mis Mawrth 2019.

5. **Olrheinedd bwyd, esgeuluso diogelwch bwyd a hyder y defnyddiwr**

Ymunodd y Swyddog Gweithredol Cig Coch â'r cyfarfod ar gyfer y ddwy eitem a ganlyn:

a. *I gael cyflwyniad ar broses gyfredol archwilio PGI Cymru*

Cafwyd cyflwyniad ar yr uchod gan y Swyddog Gweithredol Cig Coch er mwyn i'r Bwrdd gael gwybod am y broses.

Cytunwyd y dylid darparu papur biffio ar ddynodiadau Cig Oen Cymru PGI a Chig Eidion Cymru PGI ar gyfer y cyfarfod nesaf.

b. *I gael cyflwyniad ar wella'r broses o archwilio PGI Cymru trwy ddefnyddio gwasanaeth olrheinedd gwyddonol Oritain*

Cafodd Stewart Whitehead ei gyflwyno gan y Cadeirydd i roi cyflwyniad ar yr uchod:-

Roedd HCC wedi comisiynu Oritain (sefydliad o Seland Newydd sy'n arbenigo mewn technegau gwyddonol fforensig i brofi tarddiad cynhyrchion amaethyddol) i ymgymryd â gwaith sy'n cynnwys rhaglen Gwirio Tarddiad. Gwneid hyn er mwyn cyflwyno dulliau olrheinedd gwyddonol ar gyfer Cig Oen Cymru PGI, a fyddai'n gwella enw da brand HCC, yn lleihau risg ac yn cynnig nodwedd heb bris i gleientiaid a darpar gleientiaid.

Mae Rhaglen Olion Bysedd Tarddiad Oritain ar gyfer Cig Oen Cymru PGI yn seiliedig ar samplau wedi eu cymryd ledled Cymru er mwyn gwneud yn siŵr fod y rhaglen yn ystyried y gwahaniaethau mewn ŵyn a anfonir i'w lladd o ran daearyddiaeth leol, brid, rheolaeth, oed a phorthiant. Pan brofwyd y rhaglen am y tro cyntaf, roedd y samplau yn gyson â'r tarddiad honedig (roedd 99% o'r samplau yn gwbl gyson). Roedd profion pellach yn cael eu cynnal i wneud yn siŵr fod y model yn llwyr ddibynadwy cyn i'r rhaglen gael ei lansio yn Sioe Frenhinol Cymru 2018.

6. **I dderbyn a chymeradwyo cofnodion cyfarfod y Bwrdd a gynhaliwyd ddydd Iau 8 Mawrth 2018 (HCC 808)**

Cymerwyd bod cofnodion y cyfarfod o'r Bwrdd a gynhaliwyd ddydd Iau 8 Mawrth 2018 wedi'u darllen, a chawsant eu derbyn gan y Bwrdd ac yna'u llofnodi gan y Cadeirydd.

7. **Materion yn codi**

Gweledigaeth a Chyfeiriad Strategol drafft HCC hyd at 2025

Lansiwyd yr uchod yn ystod digwyddiad Tir Glas Sioe Frenhinol Cymru yng Ngharnbwll, Four Crosses, Powys ddydd Mercher 16 Mai 2018..

Nodwyd bod trafodaeth wedi parhau â Llywodraeth Cymru ynghylch ymgyfuniad Cynllun Gweithredu Strategol Diwydiant Cig Coch Cymru (Cynllun Gweithredu tan 2020) a Gweledigaeth HCC hyd at 2025.

Cymorth ariannol o £50m wedi ei deilwra o Gronfa Bontio'r UE wrth i'r DG baratoi i adael yr UE / Parodrwydd y Sectorau – ôl-Brexit

Nodwyd bod y gwaith yn parhau i gefnogi Is-adran noddi Llywodraeth Cymru ynghylch cyflwyno cynnig i Gronfa Bontio'r UE ar gyfer cynllun meincnodi i ffermwyr defaid a chig eidion.

Cynllun Corfforaethol HCC 2018 / 2021 a Chynllun Gweithredol 2018 / 2019

Roedd y naill ddogfen a'r llall yn cael eu hystyried ar hyn o bryd gan Ysgrifennydd y Cabinet.

8. **Adroddiadau HCC**

a. *Adroddiad Gweithgareddau (HCC 809)*

Cymerwyd bod yr adroddiad gweithgareddau wedi'i ddarllen.

b. *Bwletin y Farchnad (HCC 810)*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

c. *Ariannol – Incwm a Gwariant a'r Fantolen tan 31 Mawrth 2018 (HCC 811)*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

Roedd y gwariant o fewn £10k i'r cyfanswm a ragwelwyd ond roedd yr incwm ardoll yn £96k yn fwy na'r gyllideb. Y rheswm am hyn oedd bod mwy o ddefaid na'r disgwyl wedi cael eu lladd yn ystod chwe mis olaf y flwyddyn

d. *Digwyddiadau i Ddod (HCC 812)*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

e. *I gael diweddariad ar lafar am Gynlluniau Ôl-Brexit, sef Cynllunio wrth Gefn a'r Cynllun Da Byw Ecogyfeillgar*

Adroddodd y Rheolwr Datblygu a Chysylltiadau'r Diwydiant fel a ganlyn:-

Gweithgaredd Cynllunio Wrth Gefn

Roedd HCC yn gwneud cynnydd yn hyn o beth. Amcan y gwaith fyddai:-

- gwneud gwerthusiad llawn o'r perfformiad cynhyrchu presennol er mwyn canfod cyfleoedd a gwendidau posibl
- cydweithio â'r sectorau manwerth a gwasanaeth bwyd i wneud yn siŵr fod cyflenwad yn cyfateb i'r galw
- archwilio i ganlyniadau 'ymyl-y-dibyn' nas rhagwelwyd, gan gynnwys materion iechyd

Cynlluniau Amgylcheddol / Cynhyrchu ar gyfer y Dyfodol

Roedd HCC yn ystyried sut y gellid darparu fframwaith gwledig / amaethyddol yn y dyfodol er mwyn gwella enw da Cymru o ran cynnyrch a'r amgylchedd.

9. **Pwyllgorau HCC**

I gael y cofnodion drafft o gyfarfod y Pwyllgor Y&D a Chyfnewid Gwybodaeth a gynhaliwyd ddydd Mercher 7 Mawrth 2018 (HCC 813)

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

I gael cofnodion drafft o gyfarfod y Pwyllgor Archwilio a Risg a gynhaliwyd ddydd Iau 8 Mawrth 2018 (HCC 814)

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

Y Pwyllgor Cynghori ar Gyfathrebu

I gael adroddiad llafar am gyfarfod telegynhadledd y Pwyllgor Cynghori ar Gyfathrebu a gynhaliwyd ddydd Iau 26 Ebrill 2018-

Dywedodd Cadeirydd y Pwyllgor y bu trafod ynghylch sefyllfa HCC yn Sioe Frenhinol Cymru eleni. Roedd y swyddogion gweithredol wrthi'n cynllunio gweithgareddau ar y stondinau drwy gydol y Sioe.

Cafwyd trafod ynghylch Cynhadledd Flynyddol HCC 2018, ac roedd lleoliadau posibl – megis maes Sioe Frenhinol Cymru neu Theatr Hafren, Y Drenewydd – yn cael eu hystyried.

I dderbyn y cofnodion o gyfarfod y Pwyllgor Cynghori ar Gyfathrebu a gynhaliwyd ar 12 Chwefror 2018 (HCC 815)

Rhoddwyd yr uchod gerbron y Bwrdd a chafodd ei dderbyn ganddo.

I gael adroddiad llafar am Bwyllgor Gwaith Iechyd a Lles Diadelloedd a Buchesi a gynhaliwyd ddydd Mercher 2 Mai 2018

Cafwyd adroddiad llafar ar yr uchod gan Gadeirydd y Pwyllgor:

Roedd y Pwyllgor wedi cael diweddariadau a chyflwyniadau llawn gwybodaeth fel a ganlyn:-

- Diweddariad APHA – Moyna Richey
- Diweddariad ar y Rhaglen i Ddileu BVD yng Nghymru – Dr Neil Paton
- Gweithgaredd Cyswllt Ffermio ynghylch iechyd anifeiliaid – Dewi Hughes

- Cynllunio Iechyd Anifeiliaid – John Richards / James Ruggeri (HCC)
- Diweddariad am waith HCC ar iechyd a lles – John Richards (HCC)

Rhoddid ystyriaeth i gael cynrychiolaeth o blith y proseswyr ar y Pwyllgor a byddai Cadeirydd y Pwyllgor a'r Rheolwr Datblygu a Chysylltiadau'r Diwydiant yn cymryd camau ynglŷn â hyn.

Byddai Cadeirydd y Pwyllgor yn rhoi cyflwyniad i'r Grŵp Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid ddydd Gwener 25 Mai 2018.

10. *I gael diweddariad llafar ynghylch cais HCC ar ran y Diwydiant Cig Coch am gyllid ar gyfer y Fenter Strategol gan y Cynllun Datblygu Gwledig 2014 – 2020*

Rhoddodd Rheolwr Datblygu a Chysylltiadau'r Diwydiant ddiweddariad ar yr uchod : Yn gryno:-

Roedd HCC wedi gwneud cais gwerth £9.2 miliwn i Lywodraeth Cymru ar gyfer tri phrosiect a oedd yn rhan o'r "Rhaglen Datblygu Cig Coch"..

Y prosiectau yw:-

1. Asesu effaith Iechyd a Lles Anifeiliaid rhagweithiol ar gynhyrchu cig coch

2. Gwerthuso gallu cynllun Hyrddon Mynydd newydd i wella perfformiad y ddiadell genedlaethol yng Nghymru

3. Datblygu ansawdd bwyta yn seiliedig ar system raddio ar gyfer Cig Oen Cymru.

Pe bai'r cais yn llwyddo, rhagwelid y byddai gwaith ar y prosiectau yn dechrau yn ystod haf 2018.

11. *I gael gwybodaeth ar lafar am y broses werthuso ar gyfer y Bwrdd Cyfarwyddwyr*

Cafodd Alison Wright ei chyflwyno gan y Cadeirydd. Dywedodd y byddai hi'n ei gynorthwyo yn y gwaith o werthuso'r Bwrdd.

Câi dyddiadau posibl, gwybodaeth am y broses a gwaith papur i'w gwblhau eu rhannu â'r Bwrdd maes o law.

Yn ogystal, gwahoddid y Bwrdd i gymryd rhan mewn adolygiad gan gymheiriaid ar gyfer y Cadeirydd. Byddai hyn yn seiliedig ar gyfres o gymwyseddau craidd a byddai cyfle i gynnig sylwadau pellach pe bai angen. Byddai'r cymwyseddau yn fframwaith ar gyfer proses gwerthuso ffurfiol y Cadeirydd a gwneid y gwerthuso gan Gary Haggaty, Llywodraeth Cymru, y Prif Weithredwr a Rachael Madeley-Davies.

Byddai manylion pellach yn cael eu hanfon at y Bwrdd maes o law.

12. **Papurau er gwybodaeth**

Cymerwyd bod y papurau a ganlyn wedi'u darllen.-

a. Polisi Tâl Cydnabyddiaeth a Threuliau Cyfarwyddwyr HCC (HCC 816)

b. Portffolio cyfredol HCC ar gyfer Y&D a Chyfnewid Gwybodaeth (HCC 817)

c. Prosiect y Rhaglen Weithredu Gwastraff ac Adnoddau (WRAP) yng Nghymru (HCC 818)

d. Adroddiad y Cadeirydd am daith Rhaglen Integreiddio Cadwyn Gyflenwi'r Sector Cig Coch i Seland Newydd (Taith Ymchwil Defra) (HCC 819).

13. **Unrhyw fater arall**

Staff

Nodwyd bod recriwtio ar waith ar gyfer Arweinydd / Rheolwr Cyflawni Rhaglenni. Câi'r hysbyseb ei hanfon at y Bwrdd er mwyn ei rhannu.

14. **Dyddiadau'r cyfarfodydd nesaf**

Telegynhadledd ddiweddaru Bwrdd HCC –y dyddiad i'w gadarnhau.
Cyfarfod o Fwrdd HCC – Dydd Iau 5 Gorffennaf 2018.

Llofnodwyd…………………………...............................….
Cadeirydd HCC